

ΑΡΘΡΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ

Ο ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Του κ. Στράτη Ν. Αθανασίου

Από όσα δημοσιεύονται τον τελευταίον καιρόν εις τὰς εφημερίδας τῶν Ἰωαννίνων προκύπτει ὅτι ἐπικρατεῖ ἡ ἐναρξὶς τοῦ ηλεκτροφωτισμοῦ τῶν Ἰωαννίνων. Ἰωαννίνων—Ἀρτῆς καὶ Πρεβέζης, τῶν Ἰωαννίνων ἤρχισεν ἴσως, ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ τῶν ἄλλων προγραμματοποιημένων κέντρων, ἀπὸ τὴν παροχὴν τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἐργοστασίου ΛΟΥΡΟΥ.

Ἡ παραγωγὴ τοῦ ἐργοστασίου ΛΟΥΡΟΥ ἐκ 5.000 Ω.Χ.Β. δὲν καλύπτεται ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τῶν πόλεων αὐτῶν καὶ λοιπῶν ἐν τῇ προγραμμάτι οἰκισμῷ, ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ γεγονότος ὁρμηκεν ὁ Δῆμος ΚΕΡΚΥΡΑΣ προσπαθεῖ δι' ἐνεργειῶν, ἅς καταβάλλει, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν σύνδεσιν αὐτοῦ καὶ τὸν ηλεκτροφωτισμὸν τοῦ μετὰ τοῦ Ἰωαννίνων ΛΟΥΡΟΥ.

Ἀντιθέτως αἱ ἀνάγκαι εἰς ηλεκτροφωτισμὸν τῶν Θεσπρωτικῶν πόλεων Ἰγουμενίσσης, Φιλιατῶν, Παραμυθίας καὶ Παράρας ὡς τώρα δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν, οὐτεὶ ἐξηλώθησαν προθέσεις ἐκ μέρους τῶν οἰκίων δημοτικῶν Ἀρχῶν πρὸς ηλεκτροφωτισμὸν τῶν πόλεων ἀπὸ τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἐργοστασίου ΛΟΥΡΟΥ, εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι ὁ ηλεκτροφωτισμὸς Θεσπρωτικῶν πόλεων εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὑποτιμώδης καὶ πλημμελὴς διότι καὶ κακῆς τάσεως εἶναι καὶ ἀνεπαρκείαν παρουσιάζει διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ὑφισταμένων ἀναγκῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ πολὺ στοιχίζει, ὅσον ἴσως οὐδαμῶς ἄλλωθι.

Τεχνικῶς αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις ηλεκτροφωτισμοῦ τῶν Θεσπρωτικῶν πόλεων, δὲν παρουσιάζουν τὰς ἐκ τοῦ ἐπιδιωκόμενου ἐργου πληρότητας καὶ ἐὰν λειτουργῶσιν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦτον ἀπορροπτικὰ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπιχειρηματικῶν, οἵτινες, ὡς ἐντόπιοι, ἀγωνίζονται σκληρῶς νὰ διατηρήσωσι ταύτας ἐν λειτουργίᾳ.

Τὸ πρόβλημα ὅμως τοῦ ηλεκτροφωτισμοῦ τῶν Θεσπρωτικῶν πόλεων, ἐν εὐρὴ προοπτικῇ μέλλοντος καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν πολλὰν χρησιμοποίησιν τοῦ ηλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ σκοποὺς παραγωγικοὺς καὶ πολιτικοὺς, δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκείνα τὰ ἀπλά καὶ τὰ ἀνεπημέλειαν τοπικὰ προβλήματα, ὥστε νὰ ἐπιτρέπηται ν' ἀφεθῇ ὅπως ὡς τώρα μοιραίως, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν ἀδυνάτων ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ ἐπιβάλλεται ν' ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρως μεριμνῆς τῶν ἀρμοδίων καὶ ὑπευθύνων διὰ τὴν πρόδον τῶν Θεσπρωτικῶν πόλεων, τῶν Δημοτικῶν τῶν ἀρχῶν, τοῦ κ. Νομάρχου Θεσπρωτίας καὶ τῶν κ. κ. Βουλευτῶν Θεσπρωτίας.

Κανεὶς δὲν ἀρνεῖται ὅτι, μετὰ ἀπὸ ἐτῶν μελετώμενα καὶ συνεχῶς προωδούμενα ἔργα ἐξηλεκτρισμοῦ τῆς Χώρας, εἰς οὐχὶ ἀπώτερον μέλλον θὰ ἔχῃ ἐπιτευχθῇ μία ἐπαναστατικὴ διὰ τὴν Χώραν μας πρόοδος εἰς τὸν τομέα αὐτόν, ἢ ὅποια θὰ συντελέσῃ οὐσιω-

ΚΑΤΕΝΕΜΗΘΗ Η ΠΙΣΤΩΣΙΣ ΤΩΝ 700 ΕΚ.

ΑΙ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΝΚΕΥΗΝ ΕΡΓΑ

Τὸ Νομαρχιακὸν Συμβούλιον μικρῶν κοινωφελῶν ἔργων εἰς συνεδριάσιν του κατήχησεν τὸ πρόγραμμα ἐκτελεστέων ἔργων κατὰ τὸ διανυόμενον οἶκον. ἔτος 1953—54 καὶ βάσει τῆς διατεθείσης συνολικῆς πιστώσεως 700 ἐκατ. ὡς ἀκολούθως:

Διὰ Ἑγγυητοβελτιωτικὰ ἔργα πάσης φύσεως συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀροτικών ὁδῶν ποσὸν δραχ. 350 ἐκατομ. ἤτοι 1) 9 ἐκατομ. διὰ κατασκευὴν ὑδατοδεξαμενῶν καὶ τῶν ὁδῶν τοῦ Σουλίου καὶ τῆς Μουρτζάνας τομέα της. Εἶναι ἴσως ἡ πλέον κατάλληλος εὐκαιρία, τώρα ποὺ προγραμματίζεται καὶ συντελεῖται ἡ διάθεσις τῆς παραγωγῆς τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἐργοστασίου ΛΟΥΡΟΥ, νὰ ἐπιδιωχθῇ ὅπως καὶ ἡ Θεσπρωτικὴ τύχη τῶν εὐεργετημάτων ἐκ τῶν ἔργων ἐξηλεκτρισμοῦ καὶ νὰ μὴ μείνῃ ἐκτὸς αὐτῶν, ὅπως συμβαίνει προκειμένου περὶ ἄλλων γενικῆς ὠφελιμότητος ἔργων. Ἡ σοβαρὴ τὴν ὁποίαν ἐνέχει διὰ τὴν πρόδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Θεσπρωτικῶν πόλεων, καθὼς καὶ ὅλης τῆς περιοχῆς ἀπὸ τοῦ Ἀχέροντος μέχρι τοῦ Κалаμά, ἡ ἐπέκτασις καὶ εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν τοῦ ἐθνικοῦ δικτύου ἡλεκτρισμοῦ συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς δραστηριᾶς κινητοποιήσεως τῶν λόγῳ ἀξιώματος ἀρμοδίων καὶ ὑπευθύνων ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ὅ, τι ἐν προκειμένῳ εἶναι δυνατόν καὶ ἀπαραιτήτως χρήσιμον.

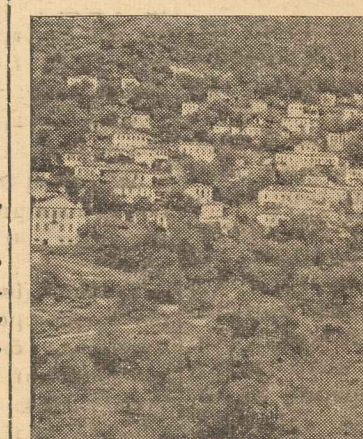
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Ἰγουμενίσσης 5.000 σάνκοι νεοὶ δι' ὁμήρους. Ἀφίχθησαν Ἰγουμενίσσης Ἑσπερικῶν ὑδροσολήνης τεχνολογίας Δ. Ο. Ἰντσὸν διατίθενται Κοινότητος ἐπὶ ἀμέσῳ πληρωμῇ 18 χιλ. κατὰ μέτρον. Συνιστάται Κοινότητες ὑποβλήσιν ἀμέσως αἰτήσεις λόγῳ χαμηλῆς τιμῆς.

Παπασταύρου Εὐχαριστῶς ἀναγγέλλω δι' ἐπὶ μετὰ σημερινὴν συνεργασίαν μετ' Ἰγουμενίσσης Δημ. Ἐργων διατάχῃ ἀρμόδια Ἰγουμενίσσης πρὸς σύνταξιν μελέτης ἀπαιτηθσομένης δαπάνης ἀσφαλοστρώσεως ὁδοῦ Πρεβέζης-Παραμυθίας-Ἰγουμενίσσης. Φιλιατῶν.

ὑπόθεσιν παρακολουθῶ μετὰ ἐξασφαλίσας προσεχῆς σχετικῆς δαπάνης.

Ν. Αθανασίου

Τὸ Γραφικὸν Φοινίκι—Φιλιατῶν

ΣΠΥΡΟΥ ΜΟΥΣΕΛΙΜΗ

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑΣ

7ον

Συγγένισσα τοῦ Παναγιώτη εἶναι καὶ ἡ Μόσχα θυγατέρα τοῦ Νικολάου Παραμυθιώτη ποὺ βρίσκεται πῶς ἔδωκε σὲ τὴν ἐποχὴ τῆς στῆ Βενετία δι' ὑποθέσεως τῆς στὸν πληρεξούσιό της Λέοντα Καραγιάννη 41,6 δουλκάτα.

Τῆς οικογενείας τοῦτῃς γόνος εἶναι καὶ οἱ Μιχαὴλ Παραμυθιώτης, Γ. Παραμυθιώτης καὶ Ν. Παραμυθιώτης. Ὁ πρῶτος ἀφοῦ ἔδωκε τὸ σπῆτι τοῦ στὴν Παραμυθιά καὶ ἐγένετο Παρθεναγωγεῖο ἐγκαταστάθηκε στὴν Κέρκυρα ἐπαγγελλόμενος τὸν ἔμπορο. Ὅλο τὸν πλοῦτον καὶ τὸ βίό του διάθεσε σὲ φιλανθρωπικὰ καὶ εκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, Ἰωαννίνων, Κέρκυρας, Ἀθηνῶν, Παραμυθίας. Ὁ δεύτερος ἐκδίδει στὴν Κέρκυρα καὶ διανεμεῖ δωρεὰν (1863) τὴν πρώτην διδασκαλίαν τοῦ πᾶτερ Κοσμά καὶ ὁ τελευταῖος ὁ Ν. Παραμυθιώτης ἐκδίδει καὶ αὐτὸς στὴν Κέρκυρα (1866) τὴν ἀκολουθίαν τοῦ νεομάρτυρα Γεωργίου ἐξ Ἰωαννίνων. (1)

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΡΟΥΤΣΗ

Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ 17 αἰῶνα (1630) μία μεγάλη καὶ πλούσια οἰκογένεια Παραμυθιώτικῃ βρισκόμενα ἐμπορευόμενα στὴ Βενετία, ἡ τοῦ Πάνου Μαρούτση. Ὁ Μαρούτσης ἐπαγγελλόμενος τὸν ἀγωγὴν μετὰφερε τὰ πλούσια ἐσοδήματα τῆς Τσαμουρίας, λάδι, ρύζι, ἀμύγδαλα, βαλάνιδια, ἀπὸ τὴν Παραμυθιά στὰ Γιάννενα. Φέναται δὲ δι' εἶναι παλιὸς κάτοικος τῆς Παραμυθίας πρὸ τοῦ 1585. (2) Τὸ γεφύρι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Λίβερη ἐξωτῆς Παραμυθίας φέρει καὶ σήμερον ἀκόμα τ' ὄνομα «Στοῦ Μαρούτση» γιὰ τὴν θέσιν αὐτὴν ὅπως μολογείται εἶχε πνιγῇ κάποιος ἀγωγιάτης ἀπὸ τοὺς Μαρούτσησιν στὰ παλαιοὶ χρόνια.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ ὡς τῆς μέρες μας ποὺ τ' αὐτοκίνητο ἀντικατέστησε τὸ ὑποζύγιον ἢ συγκοινωνία διενεργούνταν μ' ἄλογα καὶ μουλάρια.

Τ' ἄλογα τῆς Παραμυθίας μετὰ τὸν κρατίζησιν (ἀχρηγὸ τοῦ καραβανιοῦ) ἐπὶ κεφαλῇς ἔφεταν διὰ μέσου Φλωρίνας ὡς τὴ Θεσσαλονίκην.

Ἐνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἀγωγιάτες τῆς Παραμυθίας ἦταν καὶ ὁ Μαρούτσης. Οἱ ἀγωγιάτες τότες δι' ἐπὶ διακομίζαν ἦσαν γὰρ λογαριασμοὶ τοὺς. Σκληρὴ ἡ ζωὴ τῶν, ἰδίως τὸ χειμῶνα ποὺ οἱ καὶ κρύωναν βρεγμένοι καὶ κρυάται στὰ χάνια καὶ στὸ ὑπαίθριον ἀκόμα. Ἐχτός ποὺ στοὺς δρόμους ἦσαν στὴν διάθεσιν τῶν κακοποιῶν καὶ εἶχαν νὰ κόμουν καὶ νὰ παλαίψουν μετὰ κλέφτες καὶ μετὰ ληστές.

Ὁ Μαρούτσης, ἐπειδὴ ἡ ζωὴ τοῦ στὴν Παραμυθιά δὲν ἦταν ἀσφαλισμένη ἔρχεται στὰ Γιάννενα καὶ ἀπ' ἐδῶ ἀργότερα φεύγει γιὰ τὴ Βενετία ὅπου σιγά σιγά μετὰ τὸ ἐμπόριον πλουτίζει καὶ δι' αὐτοῦ καταλαμβάνει ἐξέχουσας θέσεις καὶ γένεται μεγάλος καὶ πλούσιος.

Μετὰ τὰ χρέματα τοῦ τραπέζι τοῦ Μαρούτση καταγομένου ἐκ Παραμυθίας βοηθῇ καὶ ὁργανώθηκε ἡ ἐπανάστασις τοῦ Ὀρλώφ τοῦ 1770. Μετὰ τὰ χρέματα τοῦ ἰδιοῦ ἀγορεύσαν καὶ στάλθηκαν στὸ Σούλι, Ἀκροκεραυνία, Ρούμελη (Παρνασσὸς) καὶ Πιλοπόνησο ὅπλα καὶ πολεμοφόδια.

Μετὰ τὴν ἀρῶν τῶν ἀδελφῶν Σίμου καὶ Λάμπρου Μαρούτση (3) ἰδρύεται στὰ Γιάννενα τὸ 1742 σπουδαστήριον ποὺ μετέπειτα μετατρέπεται σὲ Μαρούτσιο σχολὴ καὶ στὴν ὁποία τοποθετεῖται δάσκαλος ὁ Εὐγένιος Βούλγαρης.

Μετὰ τὴν συνεργασίαν καὶ μετὰ τὰ χρέματα τοῦ Μαρούτση ἐνισχύεται ἡ ἐκστρατεία τῆς Ρωσίας κατὰ τῆς Τουρκίας 1768—1774. (4)

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Μαρούτση γίνεται τόσο πολὺ πλούσια, μετὰ σπῆτις ποὺ μοιάζουν βασιλικὰ παλάτια, ὀνομαστὴ καὶ ἐνδοξὴ καὶ ἀναβαίνει τόσο ψηλὰ ὥστε καταρθῶναι γόνος τῆς νὰ διοριστεῖ πολιτικὸς πρῶτος τῆς Ρωσίας στὴς ἀσὺλς τῆς Ἰταλίας, νὰ τιμηθῇ ὑπ' αὐτῆς καὶ νὰ ὀνομασθῇ Μαρκήσιος καὶ ἀκόμα νὰ τύχῃ καὶ τοῦ ἱεροσολυμοῦ παρασώμου, καὶ τέλος μετὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ἀντιμεταβίβει τὸ ἐξαντλημένο Ρωσσικὸ κρατικὸν ταμεῖον ἐπὶ Αἰκατερίνας Β'. (5)

Γεωργικὴ Στήλη

ΥΒΡΙΔΙΑ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ

Ἡ καλλιέργεια τοῦ ἀραβοσίτου καταλαμβάνει εἰς τὴν Χώραν μας μίαν σοβαρὰν ἔκτασιν καλλιερρησίου γῆς, παρ' ὅλον ποὺ τελευταίως μέρος ταύτης ἀντικατεστάθη ὑπὸ τύπον ἄλλων καλλιεργειῶν ὡς τοῦ βῆμβακος κ.λ.π. Τοῦτο δὲ διότι ἡ Χρῆσιμ. ποίσις τοῦ ἀραβοσίτου εἶναι ποικίλη χρησιμοποιοῦται, σὲ δύσκολας κυρίως χρονίους ὡς τροφὴ τῶν ἀνθρώπων, ὡς κτηνοτροφικὴ ἄλλα καὶ ὡς βιομηχανικὸν προϊόν διὰ ἐξαγωγὴν ἀμυλόκολλας κ.λ.π.

Ἐξ ὧν δὲ ἀκριβὲς τῆς ποιότητος χρησιμοποίησός του, ἐκ μέρους κυρίως τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας, ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ μία ἀπὸ τὰς σοβαρὰς καλλιέργειας τῆς Χώρας μας, παρ' ὅλην τὴν μισρὰν πρόδον τὴν ὁποίαν αὐτὸς παρέχει.

Ἡ μικρὰ ὅμως αὕτη πρόοδος τοῦ ἀποτελεῖ ἐμπόδιον διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς στρεμματικῆς τοῦ ἀποδόσεως διὰ τῆς χρησιμοποίησός βελτιώσεως αἱ ὁποῖα ἀπαιτοῦν δαπάνας.

Μία ὁμως ἀδάπανος βελτίωσις θὰ ἦδύνατο αὐξάνουσα τὴν στρεμματικὴν ἀπόδοσιν νὰ αὐξήσῃ καὶ τὴν πρόδον τέτοια δὲ βελτιώσεως εἶναι ἡ χρησιμοποίησις σπόρων ὑβριδίων ἀραβοσίτου εἰς ἀντικατάστασιν τῶν καλλιερρημένων ἐντοπίων ποικιλιῶν τὰς ὁποίας δεχόμενα τὰς αὐτὰς περιουτήσεως τὰς ὁποίας δέχονται καὶ αἱ ἐντόπια ποικιλία δύνανται νὰ αὐξήσουν τὴν στρεμματικὴν ἀπόδοσιν καθαρῶς ἀπὸ 15—30 ο/ο καὶ σὲ πολλὰς περιπτώσεις τὸ διπλάσιον.

Γιὰ νὰ ἐπιτύχουμε ὅμως αὐτὸ πρέπει νὰ ἔχωμε ὑπ' ὄψιν μας ἀπαραίτητος τὰ κατὰ, 1) Σπόροι ὑβριδίου ποὺ χρησιμοποιοῦνται μία φορὰ δὲν μπορεῖ νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐκ νέου, ἀλλὰ πρέπει νὰ προμηθευθῇ ἀπὸ τοῦτο καὶ τοῦτο χρόνον (ἡ δαπάνη εἶναι ἐλαχίστη διότι καὶ ἡ σπορὴ σήμερον κατὰ στρέμμα εἶναι μικρὰ).

2) Τὸ κατὰ ὑβρίδιον θέλει τὸ κατάλληλον χωράρι, διότι διαφορετικὰ τὰ ὑβρίδια θὰ ἀποτύχῃ.

Γνωστὰ καὶ δοκιμασμένα ὑβρίδια εἶναι τὰ ἑξῆς:

Τὸ 641 ΔΑ, τὸ ΙΝΔ—225 τὸ ΟΗΒ—62 τὰ ὁποῖα εἰδοκίμοι σὲ γόνιμα καὶ συγκαταίοντα ὑγρὰ καὶ ποτισόμενα χωράρια.

Τὸ ΜΙΝ. 607 τοῦ ποιοῦντο δοκιμῇ σὲ χωράρια μετρίως γονιμότητος ἔχει καὶ ἡ ποτίζομενα.

Τὸ ΒΙΣ—275 καὶ τὸ ΝΙΣ 355 τὰ ὁποῖα εἰδοκίμοι σὲ ξηρὰς περιοχὰς μετὰ 200—400 μ. ὑψόμετρον.

3) Ἡ κατεργασία τοῦ ἀγροῦ νὰ εἶναι καλὴ ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἀρκετὴ ὕδασις κατὰ τὴν σπορὰ διὰ τὸ φύτρωμα τοῦ σπόρου.

4) Πρὶν ἀπὸ τὴν σπορὰν πρέπει νὰ λιπάσωμεν τὸν ἀγρὸ μετὰ βασικὴν λίπασσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς βλαστήσεως καὶ λίγο πρὸ τοῦ κλαδεύματος μετὰ νιτρικὴν εἰς 2—3 δόσεις.

5) Τὰ ἀπαραίτητα σκαλίσματα γιὰ τὴν καταστροφὴν τῶν ζιζανίων πρέπει νὰ γίνονται στὸν καιρὸ τῶν.

Τοὺς σπόρους τῶν ὑβριδίων μπορεῖ νὰ τοὺς προμηθευτοῦμε ἀπὸ τὰ κέντρα Σπο-

